

İzmir Milletvekili Halide Edib Adıvar ve 10 arkadaşının, Çiftçi Mallarının Korunması hakkındaki Kanunun 4 ncü maddesine bir fıkra ve bu kanuna geçici bir madde eklenmesine dair kanun teklifinin 1 nci maddesinde değişiklik yapılması hakkında Manisa Milletvekili Refik Şevket İnce'nin değiştirgesine dair Adalet Komisyonu raporu (2/253)

Manisa Milletvekili Refik Şevket İnce'nin değiştirgesi

18 . XII . 1951

Yüksek Başkanlığa

Arzettiğim sebep ve mahzurlara binaen birinci maddede yazılı (belediye meclislerinin her yenilenmesinde) ibaresi yerine (belediye meclislerinin normal yenilenmesinde) ibaresinin konmasını arz ve teklif ederim.

Manisa Milletvekili
Refik Şevket İnce

Adalet Komisyonu raporu

T. B M. M.

Adalet Komisyonu

Esas No. 2/253

Karar No. 20

7 . I . 1952

Yüksek Başkanlığa

Çiftçi Mallarının Korunması hakkındaki 4081 sayılı Kanunun 4 ncü maddesine bir fıkra ve aynı kanuna geçici bir madde eklenmesine mütedair bulunan kanun teklifinin Kamutayda görüşülmesi sırasında, Manisa Milletvekili Refik Şevket İnce'nin 4 ncü maddeye mütaallik olarak verdiği değiştirge İhtüzüğün 117 nci maddesi gereğince komisyonumuza havale edildiğinden keyfiyet tetkik ve müzakere edildi.

Kanun teklifi:

4081 sayılı Çiftçi Mallarının Korunması hakkındaki Kanunun 4 ncü maddesine eklenmesi Tarım ve Adalet komisyonları tarafından kabul edilen metin:

(Belediye Meclislerinin her yenilenmesinde Çiftçi Mallarını Koruma Meclisi üyeleri ile mürakabe heyeti üyeleri yukarıki bentte bildiri-

len usule göre yeniden seçilir) esaslarını ihtiva etmektedir.

Değiştirge:

Metindeki (Belediye Meclislerinin her yenilenmesinde) ibaresinin (Belediye Meclislerinin normal yenilenmesinde) şeklinde kabul edilmesi merkezindedir.

Mevzuun tahlili:

A) 4081 sayılı Kanun köy sınırları ile şehir ve kasaba haricinde olup belediye hudutları içinde veya dışında bulunan zirai mahsulât istihsal edilmekte olan sahalarda tatbik edilmektedir.

Kanunda yazılı işlerden köylere taallük edenler köy ihtiyar meclisleri ve köy sınırlarından maada sahalara ait bulunanlar da bu kanuna göre teşekkül eden (koruma meclisi) ile

(murakabe heyeti) taraflarından tedvir olunmaktadır ki son iki teşekkül ticaret, sanayi ve ziraat odalarının da iştirakiyle mahalli belediye meclisleri tarafından dört yıl müddetle seçilmektedir.

B) Koruma Meclisi ve murakabe heyetlerinin vazife ve salâhiyetlerinden başlıcaları:

Suların mezruat ve yollara yapacağı tahribatı önlemek, su arkları hendeklerle tarla ve bahçe yollarını tamir ettirmek ve bu ameliyelerden mütevellit masrafları alâkahılardan istifadeleri nispetinde tahsil etmek, yine suların sivrisinek yapmasına müsait birikintilere mâni olmak, bu maksat için açılan kanalları, meceraları, kurutulmuş toprakları muhafaza etmek, hayvanların sureti muhafaza ve sevku idaresini ve geçecekleri yolları tâyin ve tarla, bağ, bahçe sınırlarını belli etmek ve alelittlak mezruata vâkı zararları önlemek, zarar hayvanlar tarafından ikağ edilmiş ise bunları tutmak velhasıl zirai asayiş ve kalkınma yolunda sair tedbirleri almak ve kanun ile kendilerine teffiz edilen sair işleri yapmaktan ibarettir.

C) Mevzuda, 1580 sayılı Belediye Kanununun 15 nci maddesinde tadat edilen (belediye vazifeleri) de tetkik edildiği takdirde, bilhassa bu maddenin 14, 21 ve 26 nci bentlerinde belediyeye tahmil kılınan işlerin, yukarıki (B) bendinde mezkûr 4081 sayılı Çiftçi Mallarının Korunması hakkındaki Kanun ile koruma meclisi ve murakabe heyetlerine mevdu hususların tetabuk ettiği ve bu susetle her iki müessesenin faaliyetlerinin bu sahalarda mütedahil bulunduğu müşahede edilmektedir.

Esasen Çiftçi Mallarının Korunması hakkındaki Kanun, Köy Kanununun sâkit kaldığı hususları ve aynı zamanda şehir ve kasaba haricinde kalan sahalarda zirai emniyet bakımından belediye faaliyetlerinin tamamlanmasını ve bu suretle köy ve belediye sınırlarına girmiyen arazi ile münasebet ve alâkaları bulunan yurttaşların menafiinin korunmasını istihdaf ettiği anlaşılmaktadır.

Netice :

1. Belediye Kanunu gereğince belediyelere mevdu vazifeler ile Çiftçi Mallarının Korunması

Kanununa göre müteşekkil koruma meclisleri ve murakabe heyetleri vazifeleri meyanına giren işler yakın bir irtibat ve hattâ ayniyat halinde tezahür etmektedir ki her üç teşekkülün müşterek ve ahenkli bir çalışma sistemine istinat etmesi lâzımgeldiğini göstermektedir.

2. Binaenaleyh, koruma meclisleri ve murakabe heyetlerinin çalışmaları, belediye faaliyetleriyle mütenazır olması icabettiğinden bu teşekküllerdeki vazifelerinin fikir beraberliğinde bulunması kati bir zaruret halinde tecelli etmektedir.

Esasen bahsi geçen teşekküllerin ifası ile mükellef buldukları âmme hizmetlerinin selâmeti, her hangi bir fikir ihtilâf ve ihtilâta mâni tedbirlerin derpiş edilmesini de kezalik zaruri kılmaktadır.

3. Kanun teklifinin de, bahis mevzuu kanunlar ile tahsis kılınan prensiplerin hüsnü tatbikini temin sadedinde yapıldığı ve değıştirgenin ise teklif ile istihdaf edilen gayeyi ihlâl edeceği tabii bulunduğundan kabulüne imkân görülememiştir.

Zira, belediye meclisleri ile koruma meclisleri ve murakabe heyetlerinin kanunen ifaya mecbur oldukları vazifelere mütaallik tedbirleri ittihaz etmekte aykırı fikir ve kanaat takip etmeleri halinde, vâkı tearuzun husule getireceği zararın geniş mikyasta olacağı aşıkâr bir hakikattir.

Yukarda mesrut sebeplere müsteniden değıştirge talebinin reddine karar verilmiştir.

Kamutayın yüce tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Adalet Ko. Başkanı	Bu rapor Sözcüsü	Kâtip
İzmir	Balıkesir	Balıkesir
H. Özyörük	V. Asena	V. Asena
Amasya	Ankara	Ankara
I. Olgaç	O. T. İltekin	O. Ş. Çiçekdağ
Çorum	Edirne	Erzurum
H. Ortakçioğlu	M. Enginün	E. Karan
Manisa	Kars	Kütahya
Ş. Ergin	A. Çetin	S. S. Nasuhoğlu
	Sivas	
	N. Ertürk	